

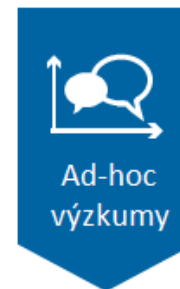
Mediální
výzkumy

MML-TGI

Software

Ad-hoc
výzkumy

Vývoj
technologií

Podmínky přijetí uprchlíků a důvěra v kompetence politiků

Březen / Duben 2016

VÝZKUM TRHU, MÉDIÍ A VEŘEJNÉHO MÍNĚNÍ, VÝVOJ SOFTWARE

Národních hrdinů 73, 190 12 Praha 9,

tel.: 225 301 111, fax: 225 301 101

e-mail: median@median.cz

Zpracováno exkluzivně pro:

MEDIA FRONTA
DNES

Shrnutí výsledků výzkumu

Výzkum 1: Postoje k otázce přijímání uprchlíků

- Při otázce nezmiňující podmínky přijetí a pobytu je pro přijetí části uprchlíků ze Sýrie a dalších válečných oblastí jen 23 % Čechů. Nepochota však většinou vyplývá z konkrétních obav a nejistot. Při splnění některých podmínek stoupá ochota k přijetí části uprchlíků až nad 60 %. Jen čtvrtina lidí nebyla pro přijetí části utečenců u žádné z 9 zkoumaných podmínek.
- Obavy z imigrace a přijímání uprchlíků jsou v současnosti hlavně bezpečnostní, říká to přes 40 % lidí. S tím koresponduje, že nejméně ze zkoumaných podmínek zvyšuje akceptaci uprchlíků to, že by byli přijímáni jen nemuslimové.
- Ochota lidí odmítajících přijetí uprchlíků k důsledkům některých alternativních navrhovaných postupů Česka v imigrační krizi je omezená. To se týká financování ochrany hranic z daní (ochotno 26 %), nesení případných nákladů vystoupení z EU (25 %), či časových omezení při cestách do zahraničí (33 %).

Výzkum 2: Imigrace a volební chování, důvěra v kompetence stran a politiků

- Pro 19 % lidí má téma imigrace a přijímání uprchlíků klíčový vliv na volební rozhodování. Ne všichni jsou si ale jisti účastí u voleb a velká část nedůvěřuje kompetencím anti-imigračně zaměřených stran.
- V otázce řešení imigrace a přijímání uprchlíků lidí nejvíce důvěřují vládním stranám ANO (44 %) a ČSSD (41 %). Strany Úsvit NK a Svoboda a přímá demokracie jsou na chvostu důvěry (věří jim 17-18 % respondentů).
- I mezi jednotlivými politiky vedou ve vnímaných kompetencích mainstreamoví politici (prezident Miloš Zeman a představitelé ČSSD a ANO). Tomiu Okamurovi důvěřuje v řešení imigrace a uprchlické krize 28 % lidí (méně než je jeho obecná důvěra). Martina Konvičku a Miroslava Lidinského velká část lidí nezná a důvěřuje jim pod 10 % respondentů.
- Politici krajních stran mohou v případě posílení svých kompetencí čerpat z cca 25 % respondentů, kteří říkají, že by jim nevadilo volit extremisty. V současnosti ale věří více hlavním stranám. Většina voličů mainstreamových stran říká, že nevěří politikům a stranám vystupujícím s extremisty.

VÝZKUM 1: POSTOJE K OTÁZCE PŘIJÍMÁNÍ UPRCHLÍKŮ

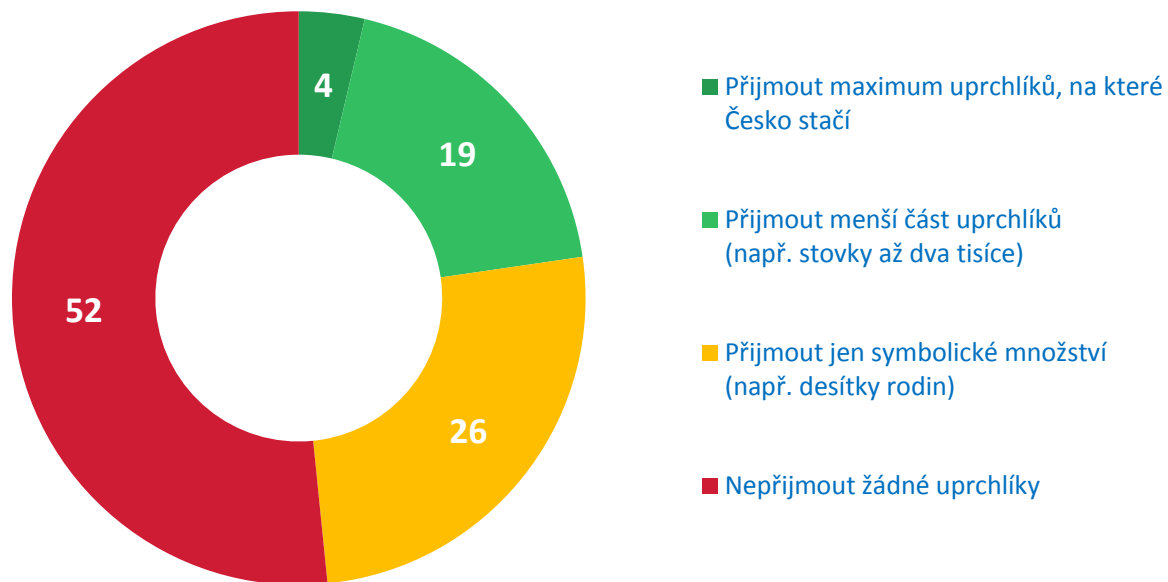
Metodika výzkumu

Velikost vzorku	N= 1261 respondentů ve věku 18 a více let
Termín dotazování	2.2. 2016 – 4. 3. 2016
Metoda sběru dat	CAPI (osobní dotazování vyškolenými tazateli s notebooky)
Výběr	Kvótní výběr v náhodně vybraných oblastech ČR
Reprezentativita	výzkum je reprezentativní pro populaci ČR 18+ podle: <ul style="list-style-type: none">○ základních sociodemografií (kraj, věk, pohlaví, vzdělání, velikosti obce)○ ekonomického statusu, volebního chování ve volbách do PSP ČR 2013 (dovážení dat)
Realizátor a zadavatel	výzkum realizovala společnost MEDIAN s.r.o. (člen SIMAR) exkluzivně pro MF DNES
Statistická chyba	Náhodná statistická odchylka činí +/- 1,2 procentního bodu u postojů, které zastává 5 % respondentů až +/- 3 procentní bodů u postojů, které zastává 50 % respondentů.
Kontrola dat	Všechny rozhovor procházejí kontrolou náslechem CAPI rozhovoru

Postoj k přijetí uprchlíků z válečných oblastí

N = 1261 respondentů

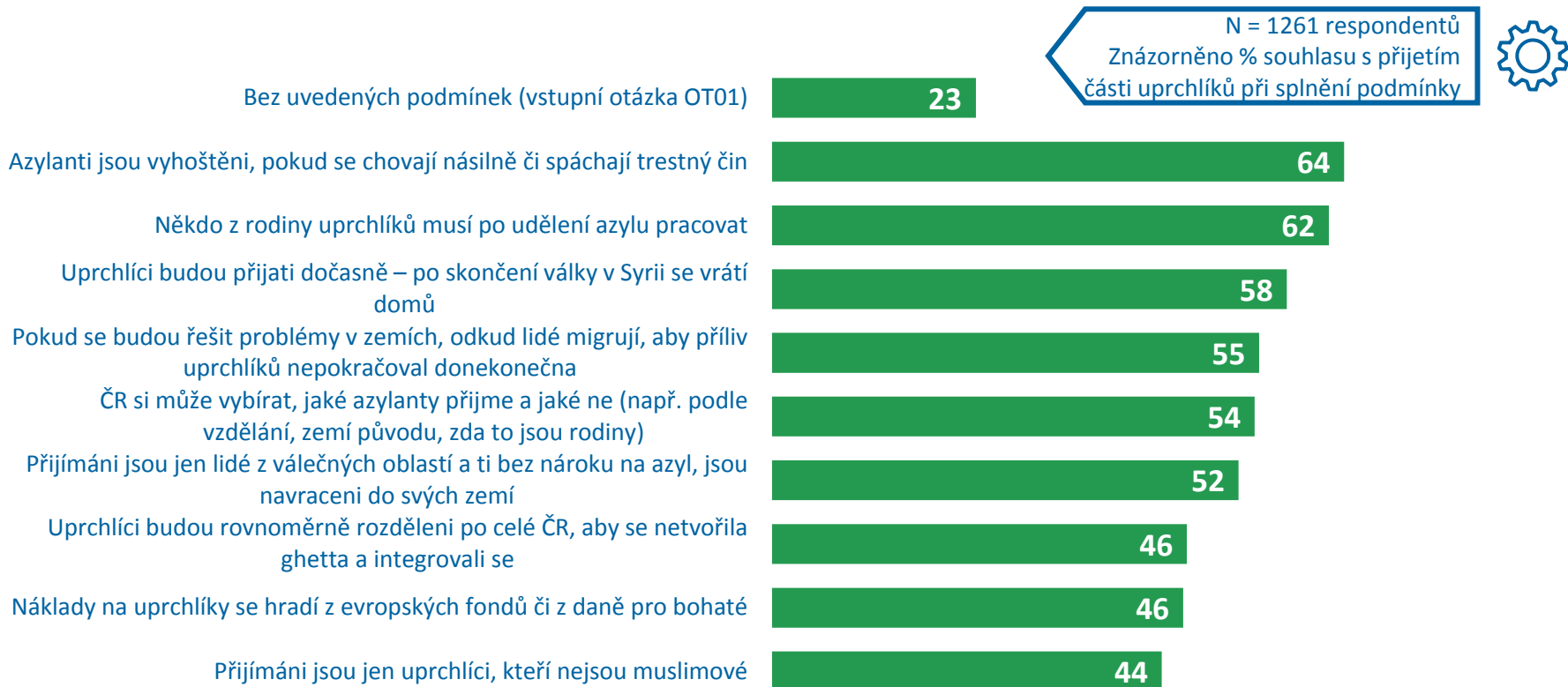

OT01. Jaký je váš vztah k přijetí uprchlíků ze Sýrie a dalších válečných oblastí? ČR by měla:

Pro přijetí části uprchlíků (ve výši stovek až dvou tisíc, o kterých se v případě ČR nejčastěji mluví) je 23 % respondentů. Nadprůměrně často jsou při přijetí části uprchlíků lidé s VŠ vzděláním (30 %), studenti (35 %) a voliči TOP09, KDU-ČSL a Strany zelených (mezi voliči těchto stran je pro celkem 43 % respondentů). Nejjasněji odmítavý postoj mají naopak dle očekávání sympatizanti Úsvitu NK, Svobody a přímé demokracie Tomia Okamury a KSČM.

Souhlas s přijetím části uprchlíků za určitých podmínek

OT03. Někteří lidé jsou proti přijímání uprchlíků celkově, jiným vadí nekontrolovanost migrace a další věci. Schvaloval(a) byste přijetí části uprchlíků z válečných oblastí v ČR pokud by byly splněny následující věci? (1. Ano, 2. Ne, 3. Nevím)

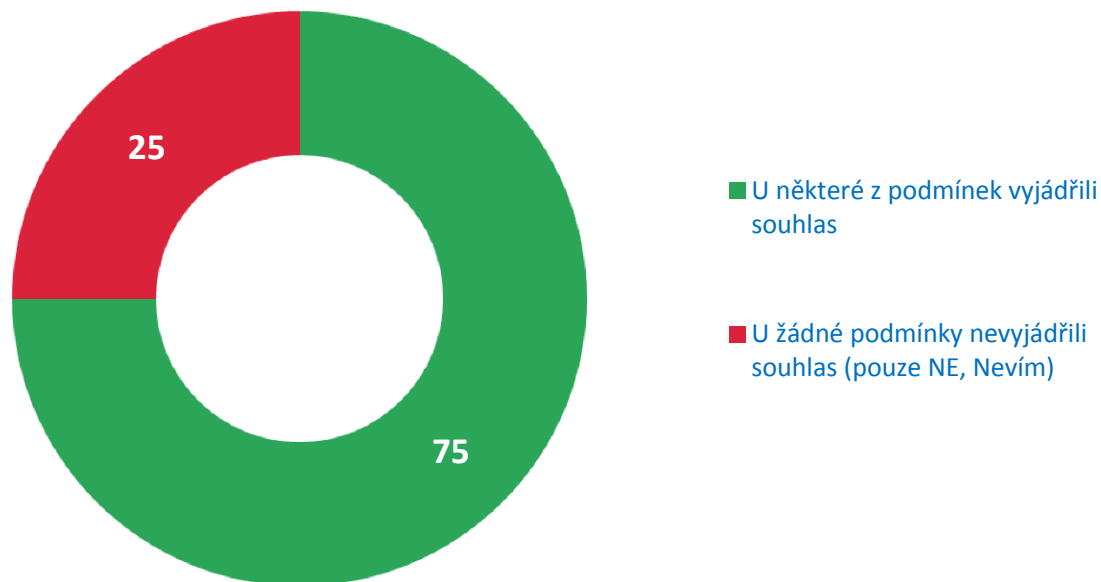

Nesouhlas s přijímáním válečných uprchlíků nevychází pouze z hodnotových orientací či dokonce xenofobie, ale do velké míry z konkrétních obav respondentů. To ilustruje fakt, že při splnění dílčích podmínek, roste akceptace části uprchlíků až na většinové hodnoty. Nejvíce zvyšuje akceptaci uprchlíků podmínění azylu nespácháním trestného činu (při splnění podmínky souhlasí 64 %), nutností pracovní aktivity azylantů, kterou dnes naopak zákon limituje (62 %), dočasnost azylů (58 %) a řešení problémů ve zdrojových zemích, aby nedocházelo k tzv. pull efektu a podpory budoucí imigrace (55 %). Kupodivu nejméně zvyšuje akceptaci přijímání jen nemuslimských uprchlíků, což je v souladu se zdůvodněním obav z přijímání uprchlíků (viz slide 7), v němž dominují bezpečnostní a ekonomické důvody nad kulturními.

Souhlas s přijetím uprchlíků za podmínek - % plošně odmítajících respondentů

N = 1261 respondentů

OT03. Někteří lidé jsou proti přijímání uprchlíků celkově, jiným vadí nekontrolovanost migrace a další věci. Schvaloval(a) byste přijetí části uprchlíků z válečných oblastí v ČR pokud by byly splněny následující věci? (1. Ano, 2. Ne, 3. Nevím)

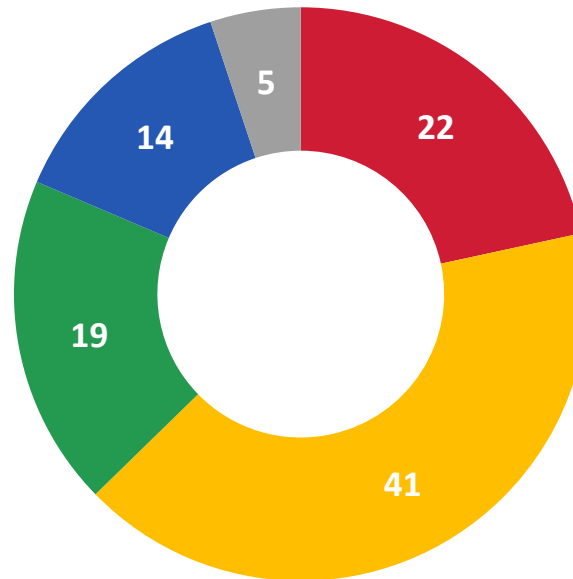

Jen čtvrtina respondentů prošla uvedenými 9 zmíněnými podmínkami, za kterých by mohlo dojít k přijetí části válečných uprchlíků, aniž by u některé z nich nevyjádřila souhlas s přijetím (tj. vyjadřovali pouze odpovědi NE a Nevím). Lze předpokládat, že část z těchto 25 % by mohla souhlasit s přijetím při splnění kombinace několika bezpečnostních, ekonomických a kulturních podmínek. Zbytek tvoří „tvrdé jádro“ odmítající přijímání uprchlíků bezpodmínečně. Stojí za povšimnutí, že do února 2015 a začátku aktuální migrační krize se pro přijímání válečných uprchlíků obecně vyjadřovalo právě 75-80 % Čechů (výzkumy CVVM, MEDIAN). Z aktuálních zjištění lze tedy usuzovat, že následující pokles v ochotě nebyl důsledkem hodnotové proměny, ale nárůstu konkrétních obav, jejichž vyřešením či rozptýlením velká část populace podmiňuje svou solidární pozici.

Obavy spojené s přijímáním uprchlíků

N = 974 respondentů, odpovídali jen lidé odmítající přijetí části uprchlíků v OT01

- na ně půjdou peníze, které by stát měl využít jinak
- sníží se bezpečnost v ČR
- ohrozí a naruší českou kulturu
- potíží využijí extrémisté
- něco jiného

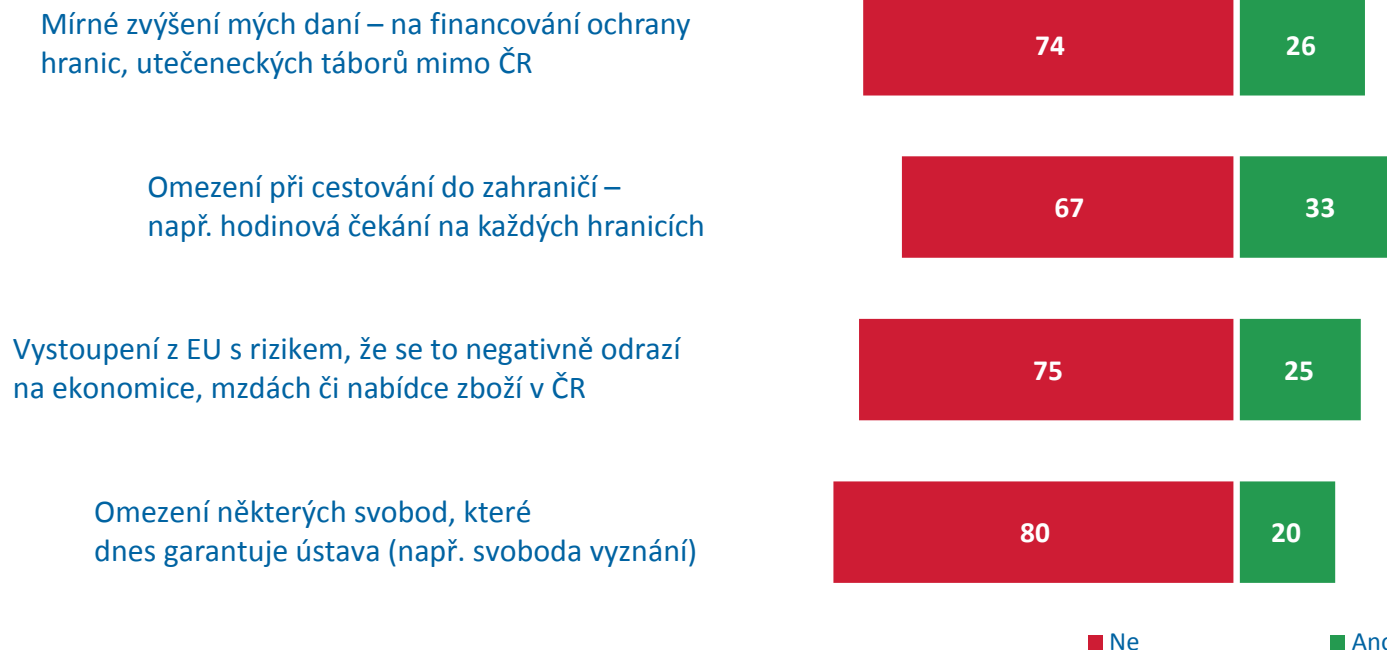
OT02. Čeho se nejvíce obáváte v souvislosti s uprchlíky? Že:

V souladu se zjištěním o podmínkách, které nejvíce zvyšují ochotu k přijetí části uprchlíků, respondenti nejčastěji deklarovali, že největší zdroj jejich obav je bezpečnost. Výrazně méně často argumentují respondenti kulturně (tj. ohrožení české kultury islámem, arabskou kulturou apod.). Bezpečností častěji argumentují odmítající lidé z nejmenších obcí do 1000 obyvatel (47 % z nich) a nejméně lidé z velkých měst (jen 30 %), což je paradoxní vzhledem k tomu, že většina bezpečnostních problémů spojovaných s imigrací se týká právě velkých měst. Ekonomickými důvody argumentují častěji dle očekávání lidé, kterým více záleží na zdrojích sociálního státu – ekonomicky neaktivní a nízkopříjmoví zaměstnanci a voliči levice. Bezpečnostní důvody ještě silněji převažují mezi lidmi se silnějším postojem proti přijímání uprchlíků (nepřijmou by ani symbolicky desítky rodin) a mezi voliči Úsvitu NK a SPD.

Akceptování možných negativ výměnou za nepřijetí uprchlíků

N = 974 respondentů, odpovídali jen lidé odmítající přijetí části uprchlíků v OT01

■ Ne

■ Ano

OT04. Co byste vy osobně byl(a) schopna akceptovat výměnou za to, aby ČR nemusela přijímat žádné uprchlíky?

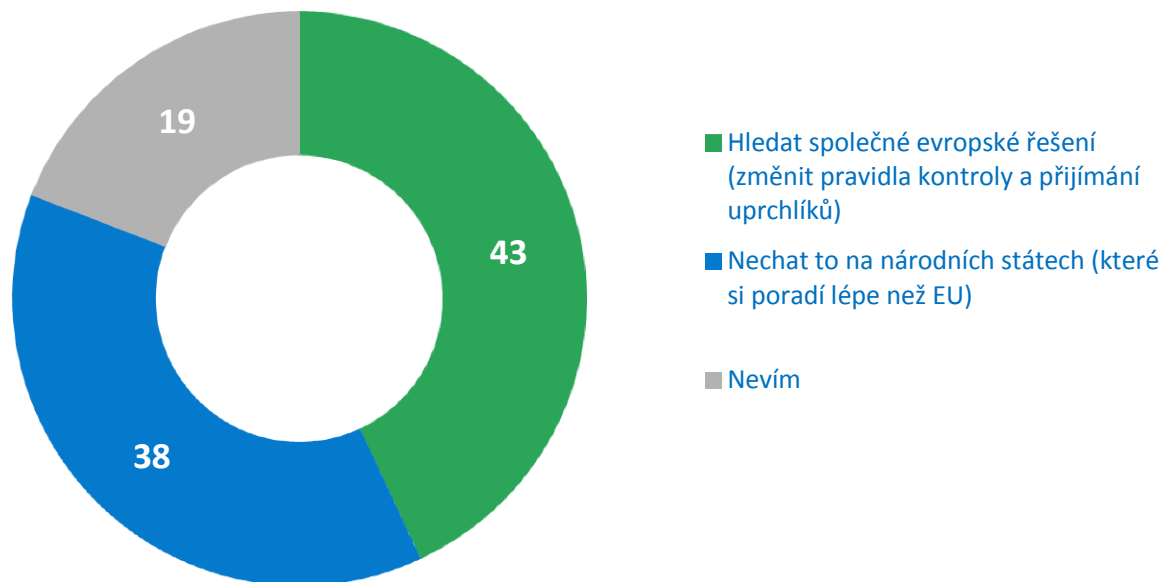
i

Většina respondentů odmítající přijetí části uprchlíků nechce akceptovat případné náklady, které vyplývají z opatření často propagovaných silně anti-imigračně zaměřenými stranami. Platí přitom, že respondenti odmítající přijetí uprchlíků rezolutněji, se zároveň častěji staví proti případnému spolufinancování nákladů na ochranu hranic a proti svým omezením při cestování do zahraničí. Lze tedy diskutovat, nakolik to nevyplývá z faktu, že opatření typu uzavření hranic, zrušení Shengenu a vystoupení z EU jsou kritiky imigrace často prezentována jako opatření s nulovým či nevyjádřeným finančním dopadem (ačkoli např. zrušení Shengenu by přitom podle německých odhadů evropské země stálo okolo 38 bilionů korun za deset let).

Na jaké úrovni by se měla řešit migrační krize

N = 1261 respondentů

OT05. Při řešení migrační krize je podle vás nutné spíše:

V otázce preference společného evropského řešení a národních řešení imigrační krize společnost nemá příliš zakotvené názory, což ukazuje vyrovnaný poměr odpovědí, vysoký poměr nenabízené odpovědi neví a faktu, že se výrazně neliší postoje skupin obyvatel. Trochu více naklonění přenechání řešení na národních státech jsou obyvatelé menších obcí, pro společné evropské řešení jsou nadprůměrně voliči vládních stran a sympatizanti Strany zelených. V této skupině voličů se k němu kloní 57 % respondentů.

MEDIAN

VÝZKUM 2: IMIGRACE A VOLEBNÍ CHOVÁNÍ, DŮVĚRA V KOMPETENCE STRAN A POLITIKŮ

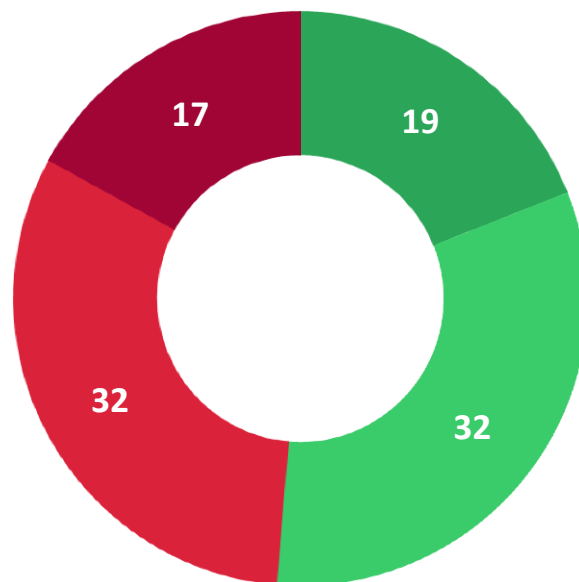
Metodika výzkumu

Velikost vzorku	N= 822 respondentů ve věku 18 a více let
Termín dotazování	2.3. 2016 – 4. 4. 2016
Metoda sběru dat	CAPI (osobní dotazování vyškolenými tazateli s notebooky)
Výběr	Vícestupňový stratifikovaný náhodný výběr
Reprezentativita	výzkum je reprezentativní pro populaci ČR 18+ podle: <ul style="list-style-type: none">○ základních sociodemografií (kraj, věk, pohlaví, vzdělání, velikosti obce)○ ekonomického statusu, volebního chování ve volbách do PSP ČR 2013 (dovážení dat)
Realizátor a zadavatel	výzkum realizovala společnost MEDIAN s.r.o. (člen SIMAR) exkluzivně pro MF DNES
Statistická chyba	Náhodná statistická odchylka činí +/- 1,5 procentního bodu u postojů, které zastává 5 % respondentů až +/- 3,5 procentních bodů u postojů, které zastává 50 % respondentů.
Kontrola dat	Všechny rozhovory procházejí kontrolou náslechem CAPI rozhovoru

Jak téma imigrace a přijímání uprchlíků ovlivňuje volební rozhodnutí

N = 534 respondentů,
Odpovídali nevylučující
účasť u voleb

- Velmi silně – vybíral(a) bych si hlavně podle toho
- Docela silně – hrálo by to velkou roli
- Spíše slabě – řídil(a) bych se spíše podle jiných témat
- Velice slabě – takřka bych k tomu nepřihlížel(a)

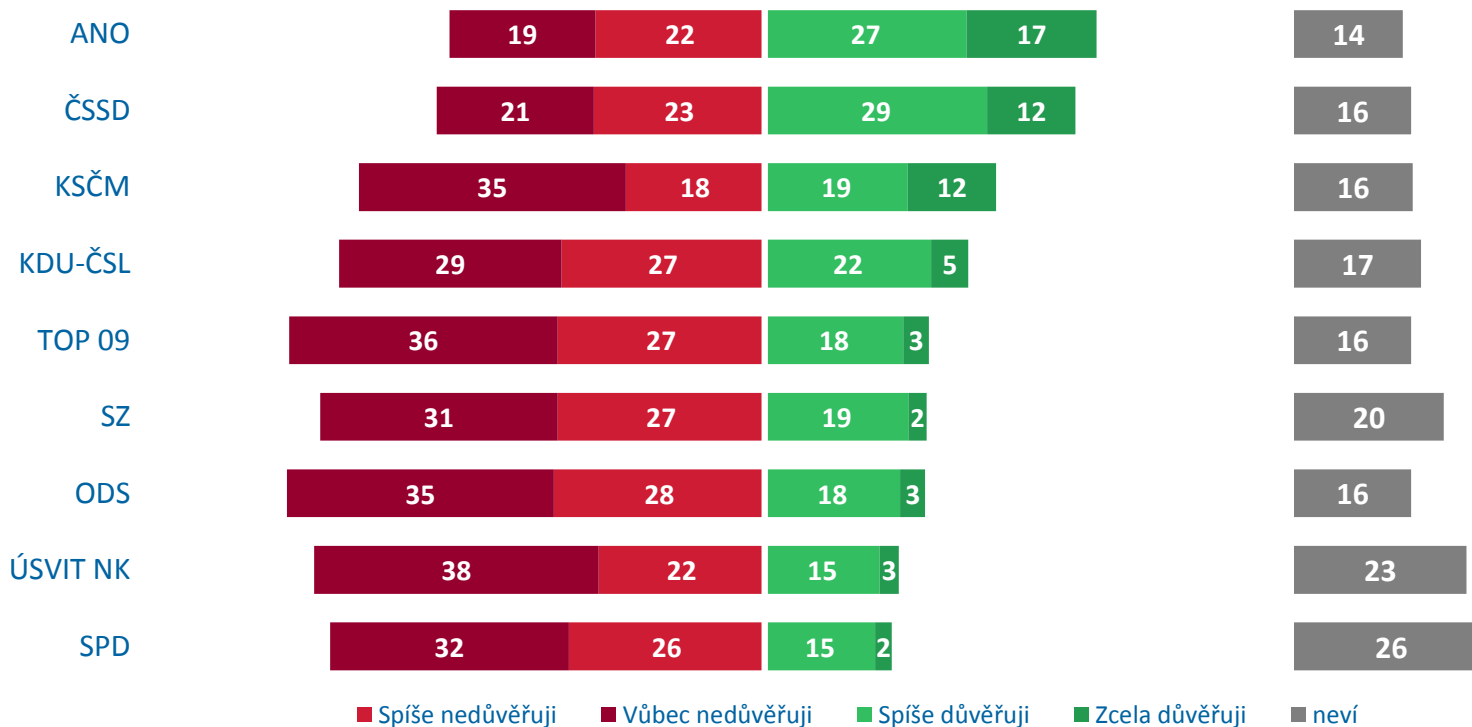
OT01. Nakolik ovlivňuje výběr stran, které byste zvažoval volit do Sněmovny, to, jaký mají přístup k imigraci a přijímání válečných uprchlíků?

Velmi či docela silný vliv tématu imigrace a přijímání válečných uprchlíků na volební rozhodování deklaruje zhruba polovina lidí nevylučujících účast u voleb. U analogických otázek na socioekonomická témata (nezaměstnanost, zdravotnictví) to bývá okolo 80-90 %. Imigrace je tedy stále téma druhého řádu, ale s nezanedbatelným vlivem na politické rozhodování. V rámci menšiny lidí, pro kterou je téma „velmi silné“ lze vysledovat větší směřování k anti-imigračním stranám. I mezi nimi však kompetencím Úsvitu NK a Okamurovy SPD v oblasti imigrace důvěřuje jen 30-40 % lidí, což limituje jejich volební potenciál.

Důvěra ve stranu řešit otázku imigrace a přijímání válečných uprchlíků

N = 822 respondentů

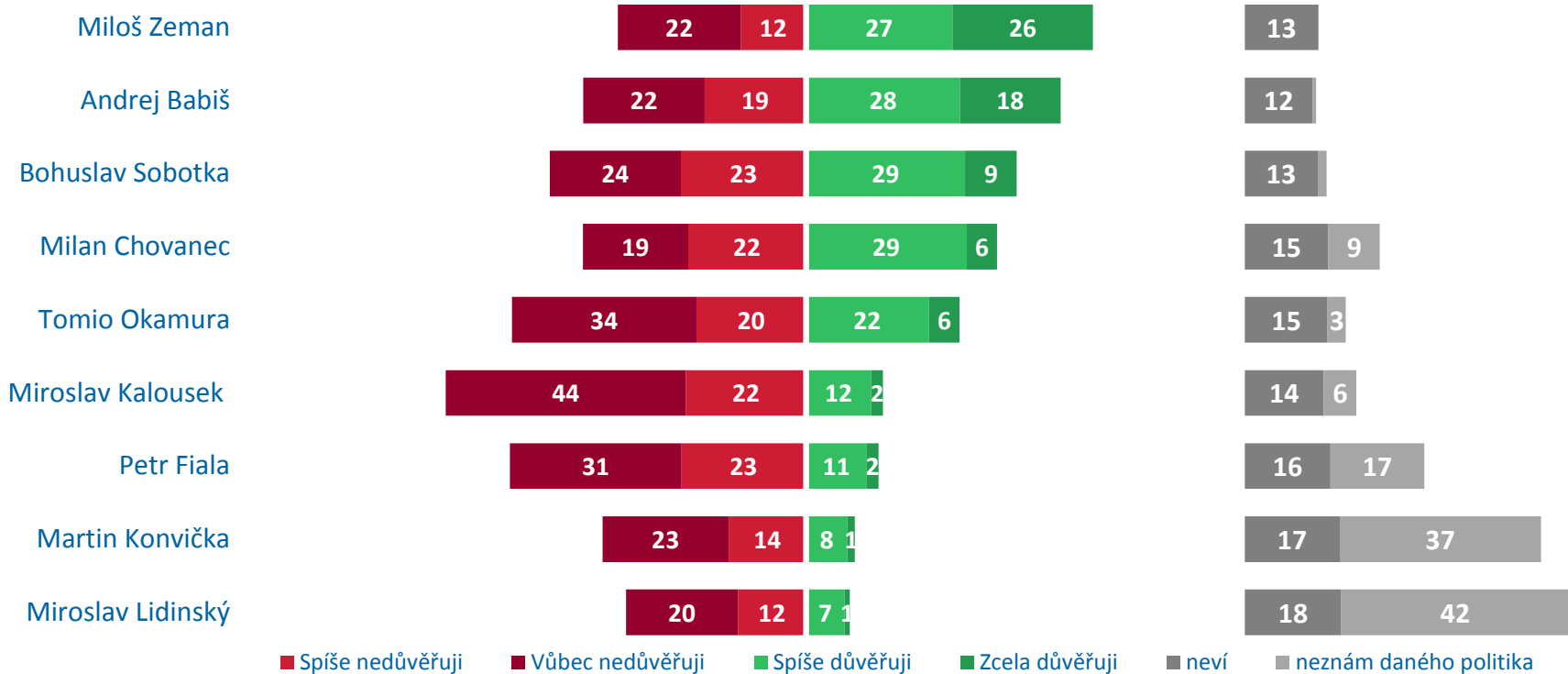
OT02. Nakolik důvěřujete následujícím stranám, že by ve vládě byly / jsou schopny hledat a prosazovat fungující, správná a přijatelná řešení v otázce imigrace a přijímání válečných uprchlíků?

V řešení otázek imigrace a přijímání uprchlíků Češi nejvíce důvěřují vládním stranám ANO a ČSSD. Struktura důvěry poměrně kopíruje obecné preference / sympatie ke stranám, relativně silné postavení oproti pořadí ve stranických preferencích má ovšem KDU-ČSL i Strana zelených. Naopak důvěra v kompetence anti-imigračních stran je velmi slabá – oběma důvěřuje jen 17-18 % obyvatel. Zajímavé je, že zatímco hlavním stranám důvěřuje v řešení daného problému až 80 % jejich potenciálních voličů, Úsvitu a SPD důvěřuje v kompetencích jen okolo 60-70 % jejich potenciálních voličů. Do velké míry jsou zřejmě vnímány jako protestní strany, jejichž úlohou je max. regulovat establishment.

Komu by v pozici premiéra lidé důvěřovali v řešení uprchlické krize?

N = 822 respondentů

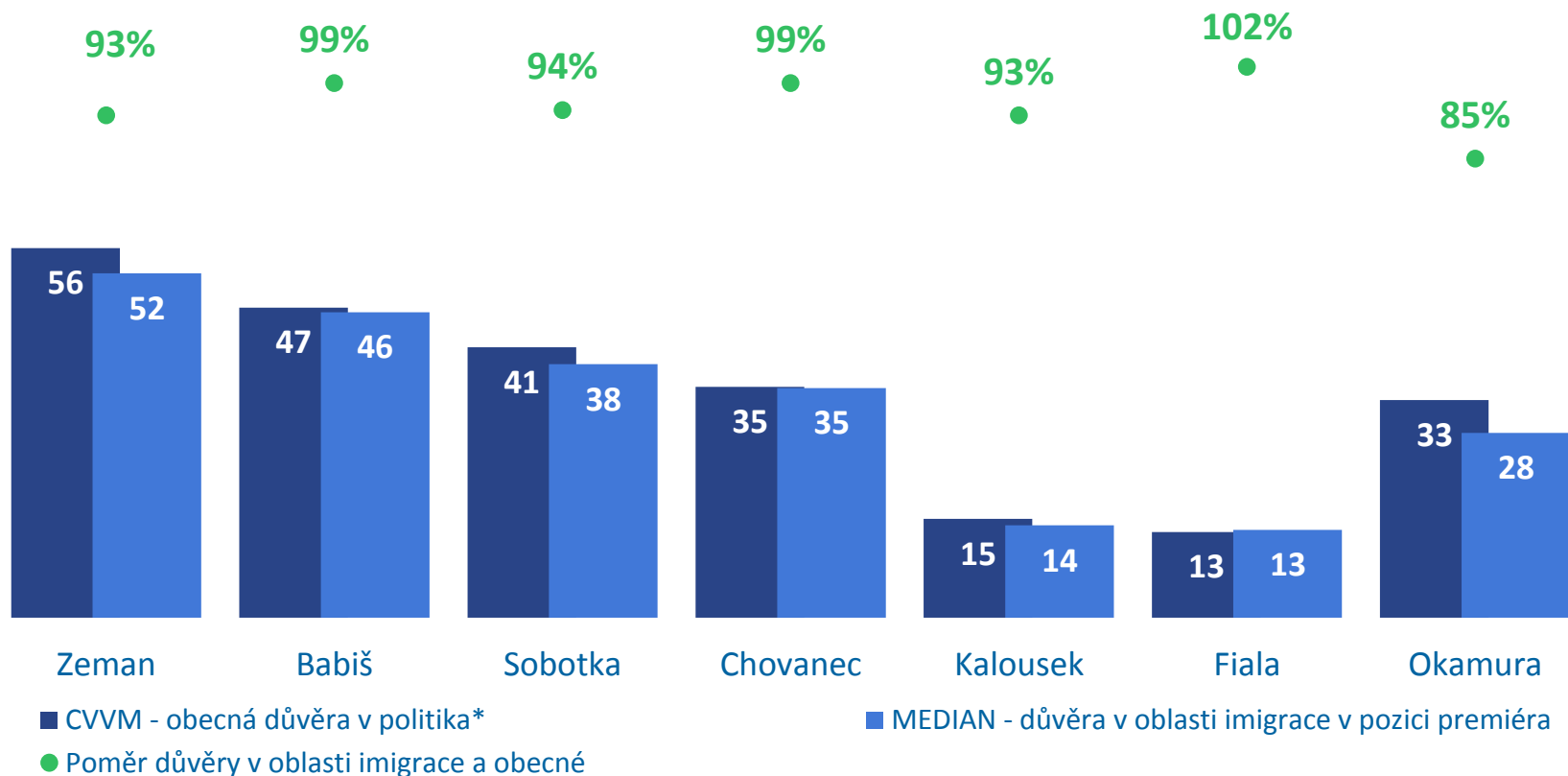

OT03. Nakolik důvěřujete následujícím politikům, že by v pozici premiéra ČR byli schopni hledat a prosazovat fungující, správná a přijatelná řešení v otázce imigrace a přijímání válečných uprchlíků?

V souladu s převahou důvěry v kompetence standardních politiků řešit problémy spojené s imigrací je fakt, že lidé kromě prezidenta Miloše Zemana, jenž se těší vysoké obecné důvěře (viz následující slide), v oblasti imigrace nejvíce důvěřují představitelům vládních stran. Relativně vysoká je (vzhledem k jejich obecné důvěře) i důvěra v kompetence politiků, kteří mají odpovědnost za agendu imigrace. Hodnocení lídrů Úsvitu NK (Miroslav Lidinský) a BPI (Martin Konvička) výrazně redukuje fakt, že je podstatná část populace nezná. I při přepočtu ze znalých respondentů by ale důvěra v jejich kompetence dosahovala zhruba úrovně lídrů pravice (M. Kalousek, P. Fiala) a výrazně nižší, než u členů vlády.

Srovnání obecné důvěry a důvěry v řešení imigrace a přijímání uprchlíků

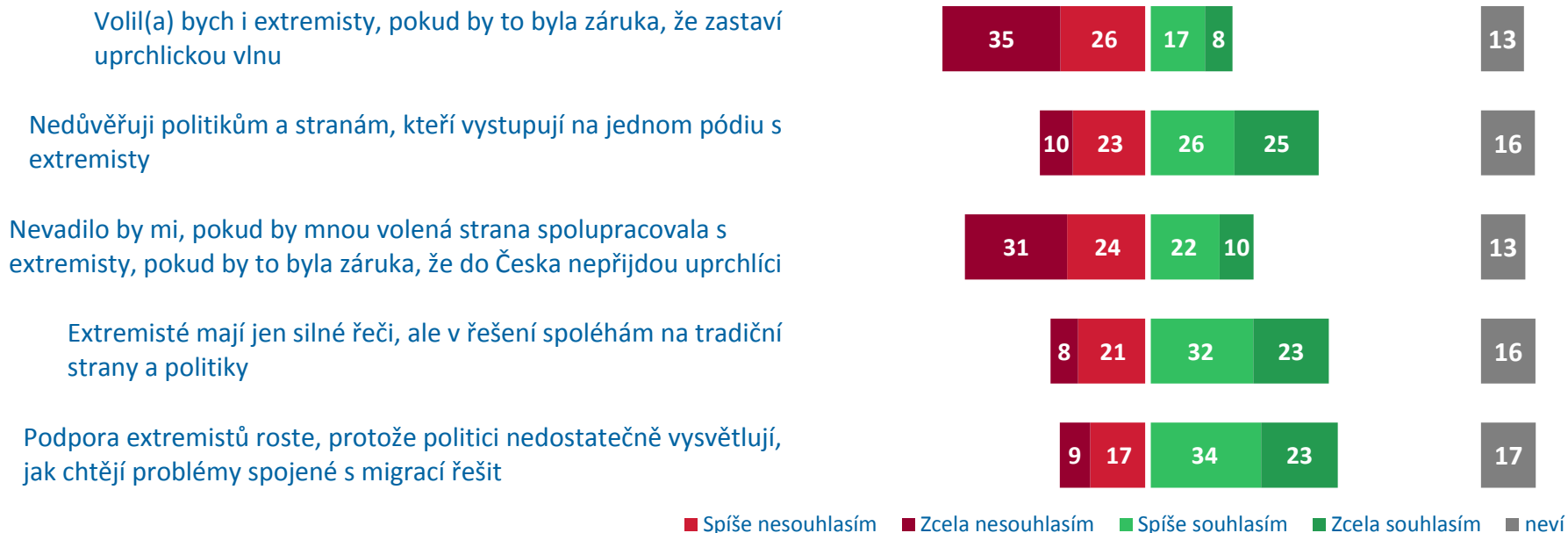
* Březen 2016 (straničtí politici), leden 2016 (Miloš Zeman)

Důvěra v kompetence politiků v řešení otázky imigrace a přijímání uprchlíků výrazně koreluje s obecnou důvěrou, která je v tyto politiky vkládána (podle dat CVVM). Je proto zajímavé zkoumat, jak se tyto dva údaje u jednotlivých politiků liší. Ukazuje se, že u standardních technokratických politiků (Chovanec, Babiš, Fiala) odpovídá důvěra v kompetence v oblasti imigrace obecné důvěře, u Miloše Zemana, Bohuslava Sobotky a Miroslava Kalouska můžeme sledovat mírný převis obecné důvěry nad důvěrou v kompetence řešit tento vybraný problém. Nejvyšší deficit nedůvěry v kompetence oproti obecné důvěryhodnosti pak má Tomio Okamura. Což lze dát do kontextu s dříve analyzovaným protestním chápáním anti-imigračních stran. Důvěru v M. Lidinského a M. Konvičku CVVM neměří.

Postoje k extremistickým politikům a spolupráci s nimi

N = 822 respondentů

OT04. Nakolik souhlasíte s následujícími výroky týkajících se extremistů (tím myslíme politiky, kteří navrhuje proti-ústavní opatření, velká omezení osobních svobod či se vyjadřující se násilně vůči jiným kulturám či menšinám)?

Čtvrtina respondentů souhlasí s tím, že by volila extremisty, pokud by to zaručilo zastavení uprchlické vlny. Voliči Úsvit NK a SPD se rekrutují výhradně z této části respondentů. I mezi těmito respondenty ale zatím silně převládá příklon ke standardním stranám – nejčastěji ANO, ODS a ČSSD. Rekrutují se častěji z lidí, kteří si nejsou jisti volební účastí. Aktuálně je tedy jejich dopad na volební preference radikálních stran omezený. Nadpoloviční většina lidí deklaruje nedůvěru stranám a politikům, kteří na podiu vystoupí s extremisty. Mezi voliči parlamentních stran mimo Úsvit to je ovšem 65 % respondentů. Jen 25 % voličů těchto stran by nevadilo, pokud by jejich strana v rámci záruky odmítnutí uprchlíků spolupracovala s politiky, kteří navrhuje proti-ústavní opatření, velká omezení osobních svobod a vyjadřují se násilně vůči jiným kulturám a menšinám (definice extremistů v rámci výzkumu).

Podporovaná opatření v rámci řešení migrační krize

N = 822 respondentů

Vytvořit evropskou pohraniční stráž a u zadržených posuzovat, zda mají právo na azyl

Investovat více do boje proti pašerákům

Umožnit lépe žádat o evropský azyl mimo EU, aby uprchlíci nemuseli vstupovat na evropské území

Více se angažovat v řešení problémů středního východu a třetího světa, které vedou k migraci

Nechat řešení na národních státech (aby bránily svoje hranice, apod.)

Dát více peněz Turecku, aby zadrželo uprchlickou vlnu

■ Spíše ne ■ Určitě ne ■ Spíše ano ■ Určitě ano ■ neví

OT05. Jaké z následujících opatření podporujete a myslíte, si že by mohly pomoci k řešení migrační krize?

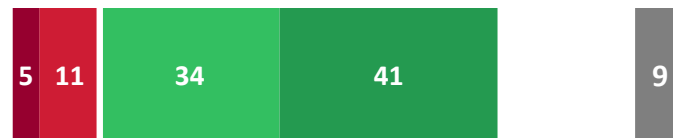
Češi majoritně podporují kombinaci politik směřujících ke kontrole migračních toků a aktivnímu řešení problémů migrace. Výrazně majoritní podporu má vytvoření společné pohraniční stráže a posuzování azylů v jejich blízkosti (tj. návrh Evropské komise na posílení pravomocí a rozsahu Frontexu z prosince 2015), ale také boj proti pašerákům a umožnění snadnějších žádostí o azyl mimo území EU a větší angažmá ve zdrojových zemích migrace. Na společné ochraně evropských hranic se shodnou lidé napříč politickým spektrem. V ostatních otázkách se však liší lidé, důvěřující v imigrační politice jednotlivým stranám. Menšina lidí důvěřující Úsvitu NK a SPD prosazuje převedení kompetence na národní státy a je většinou proti dalším konkrétním řešením. Lidé důvěřující ČSSD, KDU-ČSL či Straně Zelených naopak v drtivé většině podporují aktivní opatření (investice proti pašerákům, větší možnosti žádat o azyl mimo území EU, větší angažovanost ve zdrojových problémech).

Jak by mohla ČR přispět k řešení migrační krize

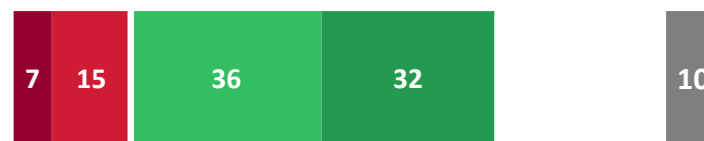
N = 822 respondentů

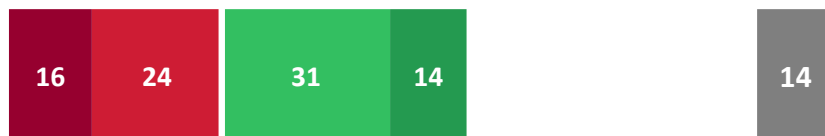
Poslat policisty pomáhat se střežením hranic EU

Poslat zdravotníky pomáhat do utečeneckých táborů

Přispět ostatním zemím EU či Turecku na řešení problémů s migrací

■ Spíše ne ■ Určitě ne ■ Spíše ano ■ Určitě ano ■ neví

OT06. Jak by podle vás mohlo Česko přispět k řešení migrační krize, pokud nechce přijmout část uprchlíků?

Výrazně majoritní podporu populace má případná pomoc českých pohraničnicků se střežením hranic EU (tedy např. v potenciálním posíleném Frontexu) a pomoc zdravotníků v utečeneckých táborech. S těmito věcmi souhlasí i většina potenciálních voličů vyhraněných stran Úsvit NK a SPD. V otázce finanční asistence státům EU a Turecku nejsou postoje lidí příliš vyhraněné a nejistota prochází napříč populací. To může být způsobeno explicitnějším zmíněním finančních nákladů v otázce i nejistotou o efektivnosti různých podob tohoto řešení.

O nás

MEDIAN, s.r.o je nezávislá soukromá společnost pro výzkum trhu, médií a veřejného mínění & vývoj analytického a marketingového software. Společnost působí na trhu od roku 1993 a realizuje všechny typy kvalitativních i kvantitativních výzkumů trhu a veřejného mínění, včetně oficiálních mediálních měření a MML-TGI.

Garance kvality

MEDIAN je členem odborných sdružení:

SIMAR
ESOMAR
TGI Network
American Marketing Association.

Kontakt

Daniel Prokop
gsm: 608 333 902
daniel.prokop@median.cz

MEDIAN
Národních hrdinů 73
Praha 9, 190 12
www.median.cz
Tel: + 420 225 301 111

